

Til: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Nyropsgade 30, 1780 København V

Kvaelstof-klima@sgav.dk (cc til mfriis@sgav.dk)

J.nr. 25-25198

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høring af bekendtgørelse om næringsstoffreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2026/2027 og ændringsbekendtgørelse 2025/2026 (plantedækkebekendtgørelsen)

Generelle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer (L&F) fremsender hermed høringssvar til plantedækkebekendtgørelsen for planperioden 2026/2027 og ændringsbekendtgørelsen for 2025/2026.

Endnu en gang vil L&F fremhæve den uacceptable korte høringsfrist som der har været parallelt med andre høringer af centrale bekendtgørelser med tilsvarende kort høringsfrist. Det gør det reelt umuligt at gennemføre en grundig og kvalificeret behandling, og er derfor en stærkt utilfredsstillende høringsproces.

Det er desuden for sent, at lovgivningen kommer i høring ift. landmandens markplanlægning, ikke mindst ift. at få opbrugt sine opsparede efterafgrøder, som reelt er sidste mulighed, da overgangen til den udledningsbaserede markregulering (UMR) indeholder, at størstedelen af indestående i efterafgrødebanken afvikles.

L&F vil kraftigt opfordre styrelsen til at beskrive overgangen, samt overlappet mellem reglerne i denne bekendtgørelse og reglerne i UMR i vejledningsmaterialet til denne bekendtgørelse. Dertil er L&F uforstående overfor, at der er valgt en overgangsløsning som indebærer, at landmændene underlægges dobbeltregulering med tilhørende administrative omkostninger. Styrelsen bør redegøre for andre mindre indgribende løsninger, samt afdække og fremlægge de administrative omkostninger som følger af overlappet i reguleringer.

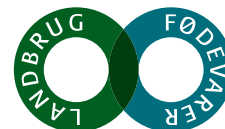
Kommentarer til ændring af bekendtgørelse om næringsstoffreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2025/2026

L&F kvitterer for, at disse ændringer er medtaget for planperioden 2025/2026, men det ikke kan anvendes i planlægningen, da ændringerne kommer alt for sent.

Brak efter efterafgrøder

L&F finder det positivt, at der gives mulighed for, at brak og skovrejsning kan følges af efterafgrøder, samt at en landbruger kan lade efterafgrøden stå og anvende den som slåningsbrak året efter uden yderligere jordbearbejdning.

I høringsnotatet fremgår det alene, at arealet kan anvendes i UMR. Det fremgår ikke, om det også er muligt at anvende det til brakarealer, der indgår i bio-ordningen; *midlertidig ekstensivering*. I bekendtgørelsestekstens § 4, stk. 2, pkt. 2 fremgår imidlertid ikke nogen skelnen i forhold til, hvad brakarealet anvendes til. L&F vil derfor gerne have præciseret, hvad der er gældende. I den forbindelse er det vigtigt, at det er muligt, at arealer med efterafgrøder kan overgå direkte til brak uanset om brakarealet anvendes som virkemiddel i den nye reguleringsmodel, eller om der søges tilskud til arealet, fx under ordningen; *midlertidig ekstensivering*.

Eftervirkning af opsparede efterafgrøder

I forbindelse med overgangen til UMR bliver de opsparede efterafgrøder annulleret. Denne udmelding kom meget sent og længe efter landmænd og konsulenter har lavet markplan. L&F stiller sig meget kritisk overfor afviklingen af efterafgrødebanken, herunder hvorfor opsparede efterafgrøder med allerede modregnet eftervirkning, tilsyneladende slettes eller omregnes med en mindre omregningsfaktor, hvis ikke de kan anvendes i efteråret 2026. Det burde være muligt at anvende de opsparede efterafgrøder i 2027 også, så der er en overgangsperiode.

Mekanisk ukrudtsbearbejdning

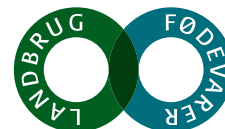
Mulighederne for at anvende mekanisk jordbearbejdning til ukrudtsbekæmpelse i efteråret forud for en forårssået afgrøde bør forbedres. Mekanisk jordbearbejdning er et vigtigt alternativ til anvendelse af pesticider. Muligheden for at anvende falsk såbed i forbindelse med f.eks. produktion af græsfrø er blevet vigtigere efter de seneste meldinger om forbud mod anvendelse af forskellige typer af pesticider, som har stor betydning for den danske frøproduktion.

Arealer, som indgår i tilskudsordninger om skovrejsning

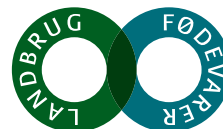
Kan Styrelsen oplyse, hvornår tilsagnet om skovrejsning, jf. § 4, stk. 4, nr. 4 skal foreligge for at skovrejsning kan bruges som alternativ til forårssået afgrøde? Samme spørgsmål for så vidt angår § 16, nr. 3, litra d, og § 19, stk. 3, nr. 3.

Tekstnære bemærkninger

Paragraf	Kommentar
§ 4, stk. 2	Det er positivt, at skov og brak inkl. slåningsbrak kan bruges som efterfølgende afgrøde.
§ 4, stk. 2, 3)	L&F foreslår, at kommunale ordninger også indgår.
§ 8	Vejbred bør være med på listen. Potentialet for brug af vejbred som et naturbaseret værktøj til at reducere udledning af lattergas, nedsætte nitratudvaskningen fra markfladen og forbedring af afgrødesystemets kvælstofudnyttelse, bør verificeres med flere feltstudier. Microsoft Word - NOTAT 1
§ 9, stk. 2	Indberetning af sådatoer bør kunne afløses af datagrundlag fra satellitkontrollen. I tvivlstilfælde så kan NDVI anvendes som grundlag.
§ 14	Styrelsen opfordres til at undersøge mulighederne for at der kan anvendes andre arter af mellemafgrøder fremadrettet under den nye UMR. Herunder særligt i forhold til brug af mellemafgrøder efter dyrkning af vinterraps. Under den nye UMR vil mange landbrugere, der dyrker vinterraps, få udfordringer med kvælstofudledningen fra marker med vinterraps, der efter normale dyrkningsprincipper efterfølges af vinterhvede. Det vil være muligt at bruge virkemidlet " <i>Tidlig sået vintersæd</i> ", hvorimod reglerne for mellemafgrøder, ikke gør det muligt at etablere mellemafgrøder, da det alene er gul sennep og olieræddike der kan anvendes. Styrelsen opfordres derfor til at undersøge andre mulige arter, tidspunkt for etablering osv. til brug af virkemidlet mellemafgrøder, herunder særligt efter vinterraps.
§15 stk. 3	Kravet om at " <i>der ligger ud over virksomhedens samlede areal etableret med energiafgrøder i planperioden 2008/2009</i> " bør udgå.

	De arealer, som blev etableret i 2008 eller tidligere, har stået i omegnen af 20 år og må forventes at skulle omlægges. Det skal ske af hensyn til almindeligt sædskifte af denne type afgrøder, og må forventes at ske nu eller inden for få år. Det er på ingen måde sikkert, at der etableres tilsvarende afgrøde igen. Derfor bør kravet bortfalde under forventningen om, at afgrøderne skal omlægges efter ca. 20 år.
§ 16	Ift. efterafgrøde-alternativet "<i>braklagte arealer</i>" bør det tydeligt fremgå af vejledningen, at blomster- og bestøverbrak ikke kan anvendes. Definitionen af brak her er anderledes end brak som efterfølgende afgrøde, hvilket bør gøres tydeligere.
§ 18	Her fremgår det af kontrolinstruksen, at græs med korn som dæksæd ikke kan anvendes. Er det underforstået, at vinterafgrøder sået som grønkorn og helsæd også kan bruges som alternativ?
§ 19, stk. 1	Vejbred skal tilføjes på listen over ikke fikserende arter.
§19 stk. 2, punkt 4)	Det er essentielt, at kravet vedr. anvendelsen af en færdigblandet efterafgrødeblanding med dokumenterbart indhold fra en foderstofforretning, frøfirma eller lign. fjernes, så det bliver muligt for landmanden selv at blande. På økologiske arealer er der krav om anvendelse af økologiske frø og begrænsningen med at bruge færdigblandinger besværliggør det at få frøblandinger med mange forskellige arter, fordi firmaerne blander store partier som skal passe til majoriteten. Det bliver for omkostningsfuldt og ufleksibelt at anvende efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter. Alternativet kunne være en mellemløsning, hvor det er muligt selv at blande, hvis ikke der udbydes egnede blandinger med f.eks. økologiske frø, så bør det være muligt selv at blande efter de samme kriterier som firmaer kan blande frøene.
§ 22, 1)	Præcisionslandbrug bør kunne anvendes til alle afgrøder og ikke kun i korn og raps, da princippet er det samme for andre afgrøder. Omfordelingen af kvælstof vil bevirke, at områder i en mark med mindre behov får tildelt mindre kvælstof end områder med større behov. Præcisionsgødskning i alle afgrøder bør kunne bruges som alternativ i perioden 2026/2027, lige så vel som det bør indgå som virkemiddel under UMR. L&F har tidligere anmodet styrelsen om at inddrage majs i ordningen for præcisionslandbrug, samt fremstillet hvordan omfordeling af kvælstof kan være ved afgrøden.
§ 30 stk. 3	Det burde være muligt at opskrive arealet med efterafgrøder efter fristen ved indsendelse af billeder i styrelsens app.
§ 34	Det burde være muligt at dokumentere hjemmeblandinger som minimum, hvis ikke der kan anskaffes færdigblandinger.
§ 36	L&F opfordrer til overensstemmelse mellem reglerne i GLM 6 og det dyrkningsrelaterede tiltag om jordbearbejdning, da det er vanskeligt at finde ud af, om man som landmand har overholdt begge regelsæt, grundet uoverskuelige overlap og forskelligheder.
§ 39, stk. 3	L&F forslår, at det også bliver muligt at omlægge fodergræsmarker til og med d. 15. august ved omlægning til "<i>helsæd med græsudlæg</i>". Forslaget er baseret på baggrund af ændringer for "grønkorn" jævnfør

	grundbetalingsreglerne, hvor grønkorn fra 2026 defineres som græs og ikke korn.
--	---

Med venlig hilsen
Alberte Knudsen-Nielsen
Konsulent

Vand & Natur

M +45 6024 0272
E alkn@lf.dk